

**ESTRATÈGIA
D'EDUCACIÓ PER AL DESENVOLUPAMENT**

Introducció

El present document recull la visió i forma d'entendre l'Educació pel Desenvolupament dins la Fundació Guné. És fruit d'un debat on hi han participat tots els membres de l'organització.

És una reflexió que s'emmarca en el Pla estratègic de l'entitat i que suposa un desenvolupament de l'àmbit de l'Educació pel Desenvolupament. El qual preten orientar les nostres accions dins d'aquest camp.

Per la Fundació Guné, l'Educació pel Desenvolupament és crear ciutadans i ciutadanes responsables, dotant-los de competències perquè portin a terme accions transformadores en pro del desenvolupament humà sostenible. Un desenvolupament en el qual tots i totes estem implicats.

L'objectiu del present document és compartir amb els diferents actors que intervenen en l'Educació pel Desenvolupament la nostra forma de treballar dins d'aquest àmbit.

Fundació Guné

ONGD Fundació Guné és una organització no governamental que es va constituir l'any 2004 per contribuir a donar respostes a les desigualtats entre Nord-Sud. L'objectiu global de l'entitat és reforçar la lluita contra la pobresa i la marginació, el desenvolupament humà sostenible, la promoció i defensa dels drets humans, la pau i la democràcia, la igualtat de gènere, la diversitat cultural i la promoció de la dona.

Dins d'aquest objectiu, la fundació treballa en dues línies d'intervenció. La Cooperació al Desenvolupament al Senegal i l'Educació pel Desenvolupament a Catalunya considerant ambdós, sectors fonamentals de intervenció per a la consecució de la missió que persegueix.

Els diferents programes que s'han realitzat des de la seva constitució venen a treballar l'objectiu global de l'entitat.

Què s'enten per Educació per al Desenvolupament

El concepte d'EpD és un concepte viu i dinàmic que deu estar en constant revisió per aconseguir que respongui a la canviant realitat social, econòmica i política.

La Fundació Guné agafa com a referència les següents definicions:

- Definició recollida en l'Estratègia d'Educació per al Desenvolupament de la Cooperació Espanyola (DGPOLDE , Mª Luz Ortega) :

L'Educació per al Desenvolupament és un procés educatiu (formal , no formal i informal) constant encaminat , a través de coneixements , actituds i valors , a promoure una ciutadania global generadora d'una cultura de la solidaritat compromesa en la lluita contra la pobresa i l'exclusió, així com amb la promoció del desenvolupament humà i sostenible.

- Definició del Grup d'Educació per al Desenvolupament de la CONGDE En L'ED : Estratègia imprescindible per a la cooperació : L'Educació per al Desenvolupament s'ha d'entendre com un procés per generar consciències crítiques , fer a cada persona responsable i activa (compromesa), a fi de construir una nova societat civil , tant al Nord com al Sud , compromesa amb la solidaritat , entesa aquesta com coresponsabilitat el desenvolupament estem tots embarcats , ja no hi ha fronteres ni distàncies geogràfiques - , i participativa, on les seves demandes, necessitats, preocupacions d'anàlisi es tinguin en compte alhora de prendre decisions polítiques, econòmiques i socials.

- Definició del Diccionari d'Educació per al Desenvolupament de HEGOA , de Gema Celorio : " L'Educació per al Desenvolupament fa referència a un procés educatiu encaminat a generar consciència crítica sobre la realitat mundial i a facilitar eines per a la participació i la transformació social en clau de justícia i solidaritat . L'Educació per al Desenvolupament pretén construir una ciutadania global crítica , políticament activa i socialment compromesa amb un desenvolupament humà just i equitatiu per a totes les comunitats del planeta . Des d'aquesta concepció , que es correspon al que habitualment s'anomena una ED de cinquena generació amb perspectiva de gènere i intercultural , s'han d'articular nous discursos i pràctiques amb capacitat per imaginar models alternatius per a altres mons possibles "

Evolució de l'Educació pel Desenvolupament

Des de la seva aparició en els anys 40-50 fins al dia d' avui , l'Educació per al Desenvolupament ha evolucionat al llarg de les anomenades "cinc generacions" . Aquesta evolució ha estat condicionada per les diferents formes d'entendre el desenvolupament i el " subdesenvolupament " al llarg del temps , el que ha donat lloc a unes estratègies d'acció, uns valors i actituds i uns procediments característics i diferents de l'EpD en els diferents moments.

En una primera etapa el paper de l'EpD es limitava a promoure campanyes de recaptació de fons davant situacions d'emergència . És l'anomenada etapa assistencialista , en la qual el subdesenvolupament s'entén com a situacions excepcionals de " endarreriment " que aturen el curs " normal" d'una societat .

La segona generació té un enfocament desenvolupista orientat a promoure i justificar els projectes de desenvolupament de països del Sud , entenent que el " subdesenvolupament " és un " problema dels països del Sud" que no han aconseguit encara el model dels països industrialitzats.

La tercera generació evoluciona cap a una EpD crítica i solidària que promou la presa de consciència i l'anàlisi crítica de la realitat , des de la convicció que són les relacions de dependència d'origen colonial les causants del subdesenvolupament . La quarta generació es centra en el desenvolupament humà i sostenible amb la incorporació de temàtiques més globals i nous valors com la diversitat cultural , la sostenibilitat ambiental o l'equitat de gènere , qüestionant el model de desenvolupament tant del sud com del nord.

Finalment sorgeix als anys noranta la cinquena generació anomenada EpD per a la ciutadania global . Aquesta última generació part de l'evidència que la crisi del desenvolupament és global i afecta , encara que de diferent manera , al conjunt del planeta , pel que proposa l'acció organitzada de la societat civil mundial

La Fundació Guné assumeix la importància de desenvolupar una educació per al desenvolupament de 5a generació . Tan a nivell intern com extern, dins les estratègies d'acció, valors, actituds, coneixements, temàtiques, procediments, entre d'altres.

Dimensions de l'EpD

Actualment està àmpliament acceptat que l'EpD engloba quatre dimensions : Sensibilització, Formació, Incidència política i Investigació

La sensibilització fa referència a accions desenvolupades a curt termini . És el primer pas per a la conscienciació.

L'Educació - Formació és una estratègia a mig -llarg termini , ja que es tracta d'un procés educatiu que pretén formar en coneixements , habilitats i valors .

La Incidència política i mobilització social és una estratègia imprescindible de participació de la societat civil en la presa de decisions polítiques a nivell local, nacional global , plantejant propostes alternatives orientades a la consecució del desenvolupament humà.

Finalment, la Investigació és una peça clau per fonamentar aquestes propostes alternatives que plantegen les altres dimensions i per analitzar en profunditat la problemàtica del desenvolupament.

Com entenem l'Educació pel Desenvolupament

Entenem l'Educació pel Desenvolupament com un procés socio-educatiu encaminat a generar una consciència crítica sobre les estructures que provoquen les desigualtats i les injustícies que en el món esdevenen amb la intenció de promoure una ciutadania responsable i compromesa amb la transformació integral de la societat cap a un desenvolupament humà sostenible.

Dimensions d'EpD que apliquem

La sensibilització, l'Educació-Formació i la Incidència política i mobilització social

A través dels projectes de sensibilització i educació la Fundació Guné pretén participar al canvi de mentalitats, promovent valors d'igualtat, entesa, diàleg, solidaritat i cooperació entre les persones. Impulsant dinàmiques per afavorir la construcció d'una societat més humana, sostenible i intercultural. I impulsant moviments d'incidència política i mobilització social.

Els nostres Objectius d'Educació pel Desenvolupament:

- Promoure l'EpD en els àmbits formals, no formals i informals (educació en valors, drets humans, pau, sostenibilitat, interculturalitat...).
- Donar a conèixer i sensibilitzar sobre les realitats d'altres cultures (fugint d'estereotips i exotismes)
- Promoure intercanvis culturals entre els ciutadans de Catalunya (fomentant la interculturalitat)
- Crear espais per al debat i la reflexió per el coneixement, tolerància i riquesa de l'altra.
- Generar tot tipus d'accions d'incidència, a través del recolzament de campanyes d'altres actors informant a través dels medis socials i realitzant campanyes virals via email, donant suport a manifestacions, acampades, manifestos, entre d'altres.